

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת אחרי-קדושים
תשפ"ו

גיליון 308

א לעבטיגער שפּת

מאת הרב יהודה צבי שפירא

לימוד זכות

פניני הפרשה

"אחרי מות שני בני אהרן בקרבנם לפני ה' וימתו"
(ט"ז ב)
ע"פ דברי חז"ל (מ"ק כ"ח. ועוד) 'מיתתן של צדיקים מכפרת על ישראל'. וכן: 'מיתתן של צדיקים מעכבות את הפורעניות' (פס"ז בראשית ו). וזה: 'אחרי מות' - 'בקרבנם לפני ה' מיתתם עוררה קרבת השם - הוי"ה - מידת הרחמים.

כן אפשר להסמיק ע"פ המובא בספרי הפוסקים מטה משה, כל בו: על קריאת מיתת בני אהרן ביום הכיפורים, בכדי להכניע לב האדם לשוב להשי"ת. וכן לעורר לב האדם להיזהר במעשיו. וזה: 'אחרי מות שני בני אהרן' - ונסמך לכך: 'בקרבנם לפני ה' - קרבת השם לתשובה ולמעשים טובים.

"אחרי מות שני בני אהרן בקרבנם לפני ה' וימתו"
ב' פעמים נאמר כאן לשון: 'מיתה'. ע"פ הא דמובא בחז"ל (ברכות י:): ע"ה"פ: 'כי מת אתה ולא תחיה', שהמת ללא בנים נקרא מיתה. וכן הוא ב'ספר המידות' (בנים כ"ד): 'יואב שלא הניח בן כמותו נאמר בו מיתה, דוד שהניח בן כמותו נאמר בו שכיבה', ולכך אפילו נכתב ב' פעמים ענין מיתה, פעם אחת מיתתם כפשוטה, ופעם אחת מיתתם ענין ללא בנים.

"אחרי מות שני בני אהרן" (ט"ז ב)
ע"פ דברי חז"ל (ר"ה יח): "שקולה מיתת הצדיקים כשריפת בית אלקינו". וזה: ס"ת של: "אחרי מות" שנינו, הם: ת"י - ת"כ (שני יודיים) כנגד שנות עמדם של: ב' בתי מקדשות. ו: 'שני' מלשון: 'שנים' - השנים שהם עמדם.

"אחרי מות שני בני אהרן" (ט"ז ב)
לכאורה יש לדקדק, למה לא נכתב: 'שמים' של בני אהרן, ורק בלשון: 'שני בני אהרן'. ואפילו בהקדם המהובא בזהר שנדב ואביוהו היו למטה מבני עשרים, ולכך נקראו בני אהרן כלומר בני ברשות אביהם. והא מובא בחז"ל: 'עשרים שנה אין בידי של מעלה עונשין וכורתין'. וכן הוא בזהר (וירא ק"ח): 'דהא בי דינא דלתתא ענשין מתליסר שני ולעילא, ובי דינא דלעילא מעשרים שנין', ולכך נסוב העונש על אהרן ולא על בניו, וכמובא על נער בר מצוה, שהעונשים הולכים על האב, ולכך אביו מברך: 'ברוך שפטרני'.

"דבר אל כל עדת בני ישראל... קדשים תהיו" (וי"ט ב)
דברי רש"י: 'מלמד שנאמר פרשה זו בהקהל'. ע"פ המובא בליקוטי מוהר"ן ששכחו זה שנאחזים בשרשי נשמות ישראל, כוח הרבים - אפשר שיהיה לו משלה על המלאכים, ורב עמרם חסידא התגבר בכוח זה - כשהיה בשעת הנסיון ואמר נורא ביה עמרם (עיי"ש). וזה: פרשה של קדושים - 'בהקהל', ע"י הכתוב: "דבר אל כל עדת בני ישראל" כוח הרבים, כהקדמת ליקדושים'. וכבר אמורים דבריהם (לקוטי עמוס תקמ"ח): 'בנוהג שבעולם אדם נוטל אהבה של קניא אין יכול לשברם בבת אחת, אבל אחת אחת אפילו תינוק יכול לשברם', דזהו מלמדנו כוח הרבים. וכמובא ע"כ בארכה בגודל מעלת האחדות, כדרך לשבירת היצר.

מטולשין בעיר בראד, למד בפני הציבור את תורה זו "אזמרה" בהתלהבות ובהתעוררות. תוך כדי לימודו שמע שרבי נחמן מלחש כבינו לבין עצמו: בוודאי בוודאי!!! כלומר שהדברים הנלמדים ברורים ופשוטים, שאכן כן צריך לנהוג, בוודאי צריך לדון את הכל לכף זכות, ולהסתכל רק בעיניים של חסד על הבריות... "כך - כך!" קרא לעברו מוהרנ"ת, האם כה פשוטים הם הדברים, אמור נא כמה אנשים כבר קרבת להשם יתברך על ידי תורה זו...? כי הרי כאמור, על ידי שדנים לכף-זכות אנו מוצאים את הנידון מחובה לזכות ומסייעים בידו להתקרב להשם יתברך.

אז מי כן?

זאת ועוד יוספר; היה זה תלמידו של רבי נתן - החסיד ר' מאיר מטעפליק, שביקר פעם אצל רבי נתן, כשנשאל על מהותו של אדם מסוים הדר בטעפליק, השיב ר' מאיר בביטול, כאומר: שאין באותו אדם הרבה שאפשר להאריך עליו הדיבור. העיר לו רבי נתן: אם תביט על העולם בצורה שלילית ובעין רעה, תמצא פגמים בכל דיירי העולם כולו. חשוב על האנשים המתגוררים בטעפליק. התחל בזה הגר בקצה העיר, אם תעניין בו בוודאי תמצא ליקויים שונים. עתה עבור מבית לבית, ובכולם תמצא ליקויים... עד שאתה מגיע לבית שלך... האם אכן אתה היהודי הטוב היחיד בכל העיר? - אני! גם אני לא צדיק גדול, השיב ר' מאיר חיש מהר. אם אתה לא, אז מי כן? שאל רבי נתן. אבל אם תביט על העולם בצורה חיובית - המשיך ואמר - תוכל למצוא טוב אפילו באדם השלילי ביותר, ואז בוודאי תמצא גם בשאר בני אדם וכן גם בעצמך...

רווח גדול לעצמנו

ובגודל מעלת הרווח והמעלה של לדון לכף זכות לעצמינו אנו, נוכל ללמוד מהמסופר בדברי חז"ל, (שבת קכז): מעשה באדם אחד, שירד מהגליל העליון ונשכר אצל בעל הבית אחד ברוח שלוש שנים. ערב יום הכיפורים אמר לו: 'תן לי שכרי ואלך ואזון את אשתי ובני, אמר לו: 'איך לי מעות'. אמר לו: 'תן לי פירות' - אמר לו: 'איך לי'. לאחר הרגל, נטל בעל הבית שכרו בידו, ועמו משוי שלשה חמורים והלך לו לביתו. אחר שאכלו ושתו, נתן לו את שכרו אמר לו: 'בשעה שאמרת לי תן לי שכרי ואמרת לי אין לי מעות במה חשדנתי? - אמרתי: 'שמא הקדיש כל נכסיו לשמים', - אמר לי: 'העבודה, כך היה! ואת, כשם שדננתי לזכות - המקום דון אותך לזכות.

שירת הפרשה

"בצדק תשפט עמיתך" נקרא בפרשה לדון לכף זכות - נלמד מזאת האמירה.

קֹשֶׁה לְהַבִּין אֶת הַזּוּלָּת - הַמַּעֲבָרִים וְהַקְּשָׁיִים
כֹּל לְחַד וְלְחַד עִם תְּקוּנָתוֹ הַמְּרַבִּים.

לְכֹךְ נִצְטוּיֵנו לְדוֹן לְזִכּוּת, וְלֹא לְכֹף חוֹבָה
לְרָאוֹת אֶת הַטּוֹב בְּזוּלָּת - בְּעֵינֵי טוֹבָה.

כְּשֶׁנֶּאֱמָר אֶת הַטּוֹב - חֲסָדִים אֲנִי עֲלִיו סוֹכְכִים
וּמְהֵרָע וְהַשְׁלִילִי אֲנִי אוֹתוֹ מְנַתְּקִים.

השבוע אנו קוראים בפרשה את הפסוק: "בצדק תשפט עמיתך", וכבר למדו חכמינו מכך, ומובאים הדברים בפירוש רש"י, שאדם צריך לדון את חברו לכף זכות. גווילים רבים נכתבו על מעלת מידה נעלה זו, של לראות את הטוב בזולת, לדון לכף זכות, ולא לכף חובה. וכבר אמרו בדבריהם: (אבות א' ו): הוי דן את כל אדם לכף זכות.

ואם ישאל השואל, האיך נוכל ללמד זכות על איש שאין בו כמעט שום מידה טובה, ומכך רגל ועד ראש אין בו מתום? על כך מסביר המדרש שמואל' על משנה זו ב'אבות': אפשר ואותו אדם נולד עם תכונות רעות, ואולי הוא גם נולד במזל רע... זאת ועוד; שמא הוא עושה לעצמו לעתים חשבון נפש, והוא מתחרט על מעשיו וקובעים לו שכר כלשהו עבור זה.

מעוררים אהבה ורחמים

על לימוד כף זכות וראיית הטוב, כבר מהדהדים הם דבריו של רבינו בתורה המפורסמת על הפסוק: "אזמרה בלוקי בעודי" - בליקוטי מוהר"ן (תורה רפ"ב). תורה שהזכרנו ללכת עמה, ולעשות מכך דרך חיים. וכה הם תמצית דבריו מתורה ארוכה ויסודית זו: "דע כי צריך לדון את כל אדם לכף זכות, ואפילו מי שהוא רשע גמור צריך לחפש ולמצוא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעט אינו רשע. ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב ודן אותו לכף זכות, על ידי זה מעלה אותו באמת לכף זכות ויוכל להשיבו בתשובה...". מעניינים הם דבריו של בעל ה"תפארת שלמה", בתורף דברים אלו, בכתבו: המלמד זכות על אחרים ומספר תמיד רק בשבחם, לא זו שמשיר מעצמו קטרוגים ועונשים, אף זאת שבשמים מתחשבים בדבריו ומעוררים על החוטא אהבה ורחמים, כי כל דיבור של אדם עושה רושם למעלה, וזה שמלמדים זכות על בר ישראל, אפשר לקיים נפש אחת מישראל שגם בשמים ולמדו עליו זכות.

חסד נצחי

היה זה עת למד הרב החסיד רבי לוי יצחק בנדר, תורה זו של לדון לכף זכות, הרחיב את דבריו על כך, (דיבורי אמונה ה'), באמרו: על ידי שדן אותו לזכות - מעלה אותו... ויכול להשיבו בתשובה!... האם שומעים אנו נכוחה מה אומר רבינו כאן? הבה נתבונן: איני מדבר עם האיש ההוא, אינני רואה אותו בכלל, הוא נמצא בארץ אחרת רחוקה... כאשר אני שולל אותו לגמרי, אין אני מוצא בו שום נקודה טובה של זכות, הרי אני חוסם לגמרי את הדרך לתשובה... כי דלתי התשובה ננעלות בפניו.

לא כן כאשר אני דן אותו לכף זכות, אני מוצא בו נקודה טובה, אזי היכן שהוא רק נמצא, שם, במרחקים, אם אני מוצא עליו אפילו איזה זכות - פותח אני לפניו את הדלת, ויש לו את כל הסיכויים לשוב בתשובה, היות והדרך אינה חסומה בפניו, היא פתוחה, וכמו קוראת לו להיכנס ולהתקרב אל אבינו שבשמים... חסד גדול הוא שהאדם יעורר תמיד מידת החסד ולא יעורר את מידת הדין, לא על עצמו ולא על הזולת. לא רק כחשוב על עצמו יחשוב טוב ולא יעורר על עצמו את הדין, לא גם כאשר הוא חושב על הזולת או כשמדבר עמו, ידבר בחסד וברחמים. עצת רבינו לדון את חברו לכף - זכות, הוא פשוט מעשה חסד, כי בכך הוא פותח לו פתח שישוב בתשובה - היש חסד נצחי גדול מזה? מסופר, שכאשר שהה מוהרנ"ת עם תלמידו רבי נחמן

הַמִּשְׁךְ פְּנִינֵי הַפְּרָשָׁה

סִפּוּרִים מְאִירִים

סִפּוּרֵי פְּרָשָׁה בְּמִשְׁנַת רִבֵּיהֶם מוֹהַר"ן מְבַרְסֵלַב וְתַלְמוּדֵי זִי"ע

"וּכְפָר בְּעִדּוֹ" (ט"ז ו')

יְהִי זֶה תִּיקוּן גָּדוֹל לַנֶּפֶשׁ

בעיר אומן של הימים ההם היה גר שם יהודי פוחז בשם "משה צדוקי" משה בן צדוק. אביו צדוק היה יהודי פשוט, בעל עגלה. יהודי הגון שהיה ממתפללי הקלוזו, וכדרך פשוטי העם שבשנים ההם היה קם בהשכמה לומר כמה פרקי תהלים וכדומה.

כשנפטר צדוק לבית עולמו, הגיע בנו משה שכאמור היה אדם ריקן ופוחז, לבית מדרשו. משאר בתי הכנסיות באומן סילקו אותו, עקב "מעשיו הטובים", כי באמת היה אדם מסוכן ביותר. כי היה שותף לכנופיות המסוכנות ביותר, וגם הקומוניסטים רצו להרגו על מעשיו הנבזים (אין כאן המקום להאריך בזה). אולם אצלנו הרי לא דוחים ולא מרחקים שום יהודי יהיה מה שיהיה.

ובכן נכנס משה צדוקי לבית הכנסת שלנו, אמר קדיש והלך לו. מעולם לא התפלל שם, וגם לא הניח תפילין.

ניגש אליו רבי יענקל זיטאמיר עליו השלם ואמר לו:

"משה! אם אתה כבר נכנס, הנח כבר גם תפילין!" משה צדוקי הסכים מיד ואכן הניח תפילין. וכך שלב אחר שלב החל להתפלל גם כן, וכן התחיל לקיים עוד מצוות נוספות, עד שהפך לבעל תשובה גמור, ואף גידל זקן ופיאות כאחד הכשרים.

פעמים רבות היו פוגשים אותו שופך דמעות כמים, ליד ספר תהלים פתוח, ואומר מזמור אחר מזמור, או ליד ה"ליקוטי תפילות".

כשסגרו אנשי שלטון הרשע הקומוניסטי את המקוואות, ניגש אליו החסיד רבי לוי יצחק בנדר, ואמר לו: "משה, אתה יודע היטב מה שפעלת בחיך... ראה ועשה שיהיה לנו מקווה, ויהיה זה תיקון גדול לנפשך!" בבחינת תשובת המשקל.

היה זה משום מסירות נפש בפשיטות, בשנים ההם של שלטון הקומוניסטים בכל עוצמתם, שאחת מהעבירות החמורות ביותר הייתה החזקת מקווה.

אך ר' משה לא היסס, הוא קיבל את המשימה על עצמו, ומיד נכנס לפעולה ועשייה, בהיותו בעל עגלה, הלך וחפר באורוותו הגדולה חפירה מאוד עמוקה, ולאחר מאמץ של עבודה קשה מצא מעיין כשר של מים, ועשה מקווה טהרה.

כמובן; שלחמם את המקווה לא היה שייך כלל, כי אז עלולים היו הקומוניסטים הרשעים לעלות על עקבותיה, מגילוי העשן, ולכן היה זה מקווה קר מאוד.

זכרוני! היה מוסיף ומספר רבי לוי יצחק: שצריך היה לדת מדרגות רבות מאוד עד שהגיעו למעיין. המים היו קפואים כקרח, עד שקשה היה לצאת לאחר הטבילה...

בכל אופן; ר' משה צדוקי שהיה לו עבר מאוד קשה, זיכה את אנשי שלומנו ואת תושבי העיר אומן במקווה למשך כמה שנים.

וכל זה היה, עד שבאחד הימים, מסרו שונאי ישראל שלא יכלו לסבול מקווה טהרה זו לשלטון את דבר קיומה של המקווה בביתו.

אבל ראה זה פלא, שכנסו אנשי ה. ק. ג. ב. לחפש את המקווה לא מצאו מאומה, כי ר' משה הסווה זאת באומנותי יתרון, בזאת שמעל המקווה היה משטח גדול עליו התהלכו הסוסים, כך שלא היה בדעת מיהו לחשוך שתחת קרקע האורווה מסתתרת מקווה טהרה כשרה ומהודרת, שר' משה חפר והקים כמו ידיו.

ר' משה צדוקי חזר אל אלוהים בתשובה שלימה. הוא הקים דור של צאצאים יראים ושלמים, ונספה על קידוש השם בשנות השואה. הי"ד.

יצויין אגב, היה מוסיף רבי לוי יצחק; כי בתחילה היו אנשי העיר מדברים בזלזול על חסידי ברסלב, שהם נותנים דריסת רגל אצלם לאדם מסוכן כזה שאין שום סיכוי שיחזור בתשובה, אבל לאחר שזיכה את התושבים במקווה טהרה, מתוך מסירות נפש ממש, וכן הקים בית "הכנסת אורחים", בביתו המפואר, ועניים באו לשבור רעבונם אצלו, או אז נכחו בצדקת דרכם של החסידים ההולכים לאורו של רבינו, שהם מקרבים יהודים – כל זמן ששם יהודי נקרא עליהם, ואין שום יאוש בעולם כלל, ולא ידח ממנו נידח...

"כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכְפַּר עֲלֵיכֶם" (ויקרא טז ז')

מכירת נרות בערב יום הקדוש

רבים היו מאנשי הרבי, עובדי ה' גדולים, ובעלי מדרגה עד שכל לילותם ורוב ימיהם היו קודש לתורה ועבודה, אף שהיו עניים מרודים ממש והשתדלו להתפרנס מגיע כפם, גם שלא לפי כבודם וערכם הרב.

וכדוגמה לכך, היה זה החסיד רבי יעקב בארדיטשובער שהיה מתפרנס ממכירת נרות, והיה עומד אף בערב יום הכפורים - באמצע הרחוב, ומוכר נרות לכבוד יום הקדוש, על אף שהיה איש מורם מאוד.

ובדומה לכך, סיפר החסיד רבי דוד שעכטער על אחד מחסידי ברסלב שהתפרנס ממכירת שתיה קרה באמצע הרחוב, והבחין בו; איך שהוא עומד דבוק בשרעפיו עד כדי התפעלות, כי הלה ברצותו ליהנות דווקא מייגע כפו. לא השגיח על כבודו כלל וכלל. וניצל גם זמו זה להתעלות והתתרוממות.

קְדֻשַׁת הַתְּפִלִּין

מִן הַסֵּפֶר הַהַז יִשְׁפָּז הַמְּדַרְשִׁים

??דִּים יִקְרִים! הַקְּשִׁיבוּ וְהַאֲזִינוּ לַסִּפּוּר, שֶׁכְּדָאֵי לָכֵן לְדַעַת זְאֵת, גַּם אִם יֵשׁ מִבִּינְכֶם שֵׁישׁ לָהֶם עוֹד זְמַן עַד הַ"בֵּר מִצְוָה", שֶׁהַסִּפּוּר יִהְיֶה נָר וְאֲבוּקָת אֹר לְקְדֻשַׁת הַתְּפִלִּין שֶׁתִּיגַח לְשִׁתְּנָדְלָהּ.

הִיא חֲסִיד בְּשֵׁם: רַבִּי נֶשְׁקָא מֵהַעִיר טוֹלְשִׁין נְכֹדוֹ שֶׁל רַבִּי נְתַן מְבָרְסֵלַב, שֶׁהָיָה נֹזֵהר מְאֹד בְּקְדֻשַׁת הַתְּפִלִּין וְלֹא הָיָה מְשִׁיחַ בָּהֶם שׁוּם דְּבָר שֶׁל שִׁחַת חוּלִין. וְאִם הָיָה מוֹכְרָה לְדָבָר אֵיזָה דְּבָר נְחוּץ,

הִיא חוֹלֵץ וְאֵת הַתְּפִלִּין כְּדִי שְׁלֹא יִפְגַּם בְּקְדֻשַׁתָּם, וְאַחֲרָי שְׁמַר שִׁחַתוֹ חוּר לְלִבְשָׁם.

וְסִפֵּר לְרַבִּי לׁוֹי יִצְחָק בְּנֵדֶר, שֶׁהִנְהִיגָה קְדוּשָׁה זוֹ, קָבַל עַל עַצְמוֹ בְּהִשְׁפַּעַת דּוֹדוֹ הַצַּדִּיק רַבִּי מַעֲלֵעַ אַחִיו שֶׁל זְקֵנוֹ הַגָּאֹן רַבִּי דּוֹד צְבִי - חֲמִיו שֶׁל רַבִּי נְתַן, שֶׁהָיָה רַב הַבְּרָבָה עֵינֵרוֹת בְּאֻקְרַאֲיָנָה,

וְהָיָה נוֹהֵג לְדַבֵּר עִם כָּל הַנְּעָרִים שֶׁהִגִּיעוּ לְמִצְוֹת בְּגֵל קְדֻשַׁת תְּפִלִּין, לְעוֹרְרָם וּלְחַקֵּם שְׁלֹא יִשְׁיחוּ שׁוּם שִׁחַת בְּטֵלָה וְשׁוּם דְּבָר חוּל, כְּשֶׁהַתְּפִלִּין עֲלֵיהֶם.

וְהָיָה מְבָרְכָם; שָׂאֵם זְהָרוֹ בְּזָה, יִפְּזוּ לְאַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, לְאַהֲבַת תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם וּמַעֲשֵׂי טוֹבִים. וּמֵאֵז שֶׁשְּׁמַע מְדוּדוֹ דְּבָרִים אֵלּוּ, קָבַל עַל עַצְמוֹ לֹא לְשׁוּחַח עִם הַתְּפִלִּין.

"קְדוּשִׁים תְּהִיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם" (י"ט ב')

במאמרם (קידושין ל): 'אמר ר"ש בן לוי יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום... ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו שנאמר אלוהים לא יעזבנו בידו'. ויעקרא דיצרא בישא הוא על עריין כמובא (זוהר ויקרא ט"ו). ליקו"מ ב' ק"ל. וזהו: "כי קדוש - אני ה' אלוהיכם" - עזרתו של הקב"ה.

ואפשר להוסיף: שהר"ת והס"ת של 'אני ה' אלוהיכם' (עם התיבות) בגימטריא: ע' ובי' ליקוטי מוהר"ן (ל"ו) שיש לצעוק ע' קלין כילודת, כנגד ע' תיבות שבזמור יענד לזכות לקדושה. וזה ענין הצעקה המרומז כאן ב'קדושים תהיו... אני ה' אלוהיכם'.

"דבר אל כל עדת בני ישראל... קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוהיכם" (י"ט ב. ג.)

בדברי ה'ח'תם סופר' פרשה זו נאמרה בהקהל (עיין רש"י): שהתורה אינה דורשת קדושה של התבדלות ונזירות, אלא א עדרבה פרשת קדושים בהקהל נאמרה - שתהיו קדושים בתוך קהל ועדה, ומעורבים בדעת עם הבריות.

ואפשר לדייק בדבריו, בתיבת הכתוב: 'קדושים תהיו' - לשון רבים, התכללות בכלל בני ישראל.

ואפשר להוסיף עוד דבסמיכות ל"קדושים תהיו" נכתב מצוות "שבת", ומצוות "כיבוד אב ואם", (ויעיין בדברי הזוהר ע"כ, ועוד בספר הפרשיות) דאף גם נצטוו ב'קדושים תהיו' להיות פרושים ומגודרים. ניתנה מיד לאחריה מצוות "כיבוד אב ואם" דיש בזה המצוה על שאביו הביאו לחיי העולם הזה (בי"מ ג.).

וכן בשמירת השבת שיש בו תענוג גוף ונשמה יחדיו. תורת אמת תורת חיים היא, ורצונו שנעבדהו מהעולם הזה, ו'בליקוטי מוהר"ן' (תורה ז ב.) עה"פ: "ואבית תהלה מגושי עפר מקרוצי חמר", כי השם יתברך יש לו שרפים וחיות ואופנים ועולמות עליונים, שהם עובדים אותו יתברך, ואף על פי כן עקר התענוג והשעשוע שלו - כשעולה למעלה העבודה של עולם השפל הזה

"דבר אל כל עדת בני ישראל... קדושים תהיו" (י"ט ב.)

ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה ח): 'המח הוא מחיצה פרוסה בפני תאוה זו, כי אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות (סוטה ג.) אבל כשהמח והדעת שלם, הוא מגן בפני התאוה הזאת', וזהו, הקדמה ל'קדושה', 'הדעת' שחן המוחין, וכמובא שם. וכבר אמרו: אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש' - ענין דעת והכמה.

"השכן אתם בתוך טמאתם" (ט"ז ט"ו)

ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה עח) שקאי על הדיבור, וכלשונו: "היינו שאפילו אם האדם מונח ח"ו במקום שהוא אם יתחוק לדבר שם דיבורים קדושים של תורה ותפילה ושיחה בינו לבין קונו הוא יכול להזכיר את עצמו בהשג"ת לעולם".

וזה: ר"ת וס"ת של 'בתוך' הוא: כ"ב, כנגד כ"ב אותיות שמשם נמשכים הדיבורים הקדושים. ואותיות הפנימיות: ת"י"ו. וי"ו: אות ת': רומז על דיבורי ת"ורה ת"פילה. גם: ת"י"ו לשון רשימה, כמו שכתוב: והתות ת"י"ו - שנירשם הקול בלב'. (ליקו"מ ה.) אות ו': ע"פ המובא (זוהר חדש ויצא): ד'וא"ו דשמא קדישא, דאקרי תפארת', ו'יתפארת' הרי הוא בתורה. וכן (זהר בראשית ל.) עה"פ: 'ואת הארץ: וא"י - א"ת, כללות של עשרים ושתים אותיות'. שזה ענין הדיבור, וכאמרנו. ובליקוטי מוהר"ן (י"א): 'כי בלא וא"ו נשאר כבד פה, ועל ידי וא"ו הוא בבחינת (תהלים ל): "כבוד ולא ידם" - הרומז על הדיבור.

"לא תקלל חרש" (יט יז)

בדברי ה'שפתי כהן' ראשי תיבות של חרש - ח"יים ר'עים ש'לך. אזהרה היא לאדם: שלא יקלל את עצמו בהיותו במצב ובצער. ואפשר לדייק בדבריו: לא תקלל - שלא יקלל א"ע ויקבל הכל באהבה, ויהיה בחינת - "חרש" - שישמע בזיונו וידום וישתוק, דקאי גם על האדם עצמו שיקבל הכל באהבה וידום, דזהו חרש - אינו שומע ואינו מדבר. וכמובא ב'יאור הליקוטים' על תורה ו' בליקוטי מוהר"ן. דעל האדם לשתוק לעצמו הוא מהביזיונות שלו.

דווקא מתוך הצבעים המגוונים והשונים נוצר ומתגלה היופי והפאר! "ישראל אשר בך אתפאר!"

